Ošetřování travních porostů, obnovy a přísevy

Ošetřování travních porostů od časného jara do zámrazu

- Plíseň na porostech p
- Poškození hraboši a
- Odstranění stařiny z předchozího roku
- Provzdušnění povrchu lučních porostů půdy bránami
- Hlubší provzdušnění utužených porostů po sklizních nebo pastvě do zámrazu
- V případě nutnosti přísev – poškozeného porostu po zimování
- Přihnojení lučního po
- Ošetření po sklizni – např. válení

Převláčení porostů po napadení světlerůžovou sněžnou plísňovitostí trav

Brzy v předjaří,
když oschne porost,
s malým přítlakem !

Zvednout plazy !

Ošetřování travních porostů od časného jara do zámrazu

- **Osekávání** nedopasků, při trvalé pastvě průběžně po spasení části porostu
- Osekání zaschlé a houbovými chorobami napadeného porostu po suchém období a následně možné přihnojení
- Hlubší provzdušnění utužených porostů po sklizních nebo pastvě za deštivého období
- Přísev prořídlých porostů koncem léta nebo na podzim
- Osekání před zimou, někde mulčování
- Sběr a odvoz většího množství zbytků porostu
- Přihnojování statkovými hnojivy

Porosty mírně poškozené nebo lokálně rozryté

- Posmykovat, rozvláčet, přiset - třebas i povrchově - a **zavál**et

Srovnání rozryté louky,

jedna z možností od Agrotrans Otice

Srovnání a přísev rozryté louky v jednom přejezdu

Srovnání a přísev rozryté louky v jednom přejezdu

Důsledným ošetřováním

prodlužíme životnost a udržíme dobrou kondici porostu

- **Luční porosty -** důležité je jarní vláčení
  - válení jen když je nutné nebo urovnat rozjezděn

- **Vyvláčení stařiny podpoří odnožování**
  - vytvoří se prostor v porostu
  - odnože potřebují světlo
  - provzdušněním se omezí výskyt houbových chorob a mechů

Jarní ošetřování travních porostů

- **Pastevní porosty**
  - zásadně smykovat, vláčet jen před přísevem
  - po **dvou** - třech letech sklízet 1. seč
  - jen spásat jinak neošetřovatelné porosty (*draha*)
  - **osekávat** nedopasky, ihned po spasení, na vyšší strniště, mulčovat až na podzim

Proč obnovovat a přisévat travní porosty ?

- *Vyplatí se sekat vysílené travní porosty ?*

- **Zlepšení kvality píce**
- **Výrazné zvýšení výnosu**
- **Omezování plevelných – nežádoucích a jedovatých druhů**

Prohlídka stavu porostů

- Po suchých letech došlo k výraznému prořídnutí travních porostů, trávy za sucha nemohou růst, zvýhodněn je jetel plazivý, po srážkových letech nastoupily plevele …

- Podíl vytrvalých druhů trav ovlivní regenerační schopnost porostu

- Podíl vzcházejících plevelů a vzrostlých rostlin vytrvalých plevelů
- – jak proti nim zasáhnout

- Posouzení stáří porostu, vysílení vytrvalých produkčních druhů trav
- - obnovit, nebo přiset

Jednou z příčin špatného stavu porostů je nízká suchovzdornost některých druhů

Druhy náročné na dostatek vláhy

- **Jílky** - vyžadují častější srážky
- **Psárka luční**– tráva vlhkých luk, snáší vysokou hladinu podzemní vody a záplavy
- **Bojínek luční**– má vyšší požadavky na vláhu, roste ve vlhkých podmínkách

(po srážkách regenerují, ale jílky po úporném suchu hynou)

Trávy lépe odolávající suchu

- Lipnice luční

Volba vhodné směsi !!

Je možné podpořit suchovzdornost travního porostu?

- **Včas**
- Při sk
- **Osek**
- Osek
  8 týdn

„Dobrá louka není pestrá, nýbrž zelená, bujná, husté trsy travin půdu úplně překrývají. Louky žluté, červené a bílé, jež se podobají pestrému koberci a líbí se básníkům a měšťákům, hospodáři ke cti sloužiti nemohou a nebudou. Všechny pestře kvetoucí rostliny, hlavně žlutě kvetoucí, jsou plevel, často velmi škodlivý, protože jedovatý.“

Edvard Reich, 1907

Zaplevelení není jen vlivem sucha …

Nežádoucí byliny v travních porostech

Třezalky, šťovíky, pcháče, bodláky, máčka ladní, pampelišky, prasetník, čekanka …

Nežádoucí byliny v travních porostech

Starčky,
nejčastěji obecný
nebo přímětník

Nový přivandrovalec

Pro rok 2025 vyhlásili
botanici rostlinou roku
starček úzkolistý

garten.cz

Starček úzkolistý: Invazivní rostlina je nebezpečná pro koně i skot.

„Dobrou zprávou je, že starček úzkolistý hospodářským zvířatům nechutná, rostlina je výrazně hořká. Proto ji zvířata spásají pouze v případě nedostatku jiné potravy. **Jakmile se však starček úzkolistý objeví v nasušené trávě, v seně, nastává problém**. Rostlina totiž po usušení ztrácí svou hořkost, ale prudce jedovatá je i nadále. Proto **většina otrav zvířat pochází ze sena**, a ne z pastvy. Větší množství zkonzumovaného starčeku vede k úmrtí zvířete, malé množství může způsobit chronickou otravu a v důsledku cirhózu jater.“

CITÁT Z EKOLOGIE A PŘÍRODA: 31. 5. 2025/ SIMONA SEDLÁČKOVÁ

Obnova travních porostů

Po orbě

- na zatravněné orné půdě
- údolní nezaplavované louky
- louky na mírných svazích
- pozemky bez kamenů, s kvalitní půdou

Bezorebně

- na kamenitějších a svažitějších půdách
- po několikanásobném diskování/podmítce

NEBO

do nezpracované půdy strojem pro přísevy TTP popř. bezorebným strojem

Provzdušnění zhutnělých luční porostů nebo pastvin před obnovou

HEKT
Hloubk
před o

Termíny obnovy travních porostů

- **Pozdně letní termín** – záleží na použité směsi:
  - jetelovinotravní směsi zakládat od poloviny srpna do začátku září, aby jeteloviny dokázaly do prvních silnějších mrazů vytvořit přízemní růžici, schopnou přezimování
  - travní směsi (na seno) bez jetelů nebo s jen plazivým jetelem je možné vysévat do konce září nebo i v říjnu
  - vysévají se zásadně bez krycí plodiny

- **Jarní termíny** – dříve běžné, mohou utrpět brzkým nástupem letních teplot:
  - v čisté kultuře i do krycích plodin
  - jednou z krycích plodin je jílek jednoletý (5 kg/ha). Výhodou je sklizeň travní siláže již v roce založení, a společný výsev se směsí
  - krycí plodiny jako obiloviny, hrách nebo LOS vyžadují samostatný výsev předem, důležitá je včasná sklizeň, aby nedošlo k potlačení podsevu

Příprava pozemku před výsevem lučního/pastevního porostu

- **závisí na předchozím zpracování původního drnu**
  - pokud umožňují půdní podmínky rozorání drnu, po předchozím rozdiskování a vyhnojení, je možné použít k přípravě půdy i ***kompaktor s radličkami*** bez obav, ze bude vytahovat na povrch zbytky drnu nebo hnoje
  - Na mělkých a kamenitých, popř. svažitějších pozemcích po několikanásobném diskování je nejvhodnějším strojem secí kombinace nebo samostatně použité ***rotační brány,*** které zbytky nerozložených drnů rozpracují tak, aby neproblematizovaly setí a vzcházení vysetého porostu
- **závisí také zakládání do krycí plodiny nebo v čisté kultuře**
  - Při výsevu do obiloviny, hrachu nebo LOS je potřebná hlubší příprava půdy

Výsev travní nebo jetelotravní směsi

- **Hloubka setí** se vždy přizpůsobuje nejcitlivějšímu druhé ve směsi, zpravidla také s nejdrobnějším semenem
  - bývají to jeteloviny, lipnice, bojínek
  - hloubka setí nesmí překročit **1,5** – 2 cm

- Při výsevu směsí s rozdílnou velikostí semen se do zásobní skříně plní osivo na max 2,5 – 3 ha, po výsevu 2 ha se zbylé osivo promíchá a doplní na další 2 ha, aby se drobnější a těžší semena co nejméně setřepala dospod

- Při setí strojem, jehož součástí není válec nebo pneumatikový pěch k utužení povrchu, popř. byly vyneseny na povrch menší kameny, je po výsevu nutné zaválet pozemek nejlépe Cambridgeskými válci

- Na směsi travní a se semeny osinatých druhů („lehkých trav“) je nutné použít secí stroje s hrotovým výsevním ústrojím – pneumatickými stroji vysévat jen dobře sypatelné směsi

Příklady secích strojů s hrotovým secím ústrojím

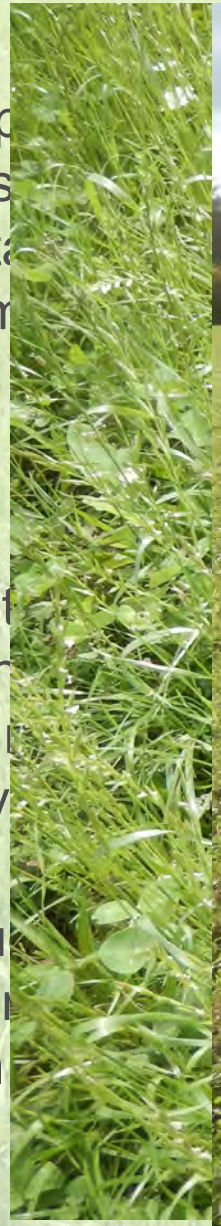
Příklady secích strojů s hrotovým secím ústrojím

Ošetřování a osekávání po vzejití a odnožování nově vysetého porostu

- Při odp
  vyšší s
  obrůstá
  naasim
- Mj. po
- Důležit
  vlhčích
  seči v
  zvířaty
- Budou
  sklidit
  příkrm

Ošetřování nově založených pastevních porostů

- Smykování poškozených míst po divočáci

- následně přiválení
- První seč ke konzervaci
- Druhá seč ke konzervaci, nebo pastva
- Osekávání okrajů, pod ohradníky
- Osekávání nedopasků, smykování po ukončení pastvy

Ošetřování pastevních porostů

- Smykování

- Přihnojování ? Spíš až na podzim

- Osekávání nedopasků, za sucha uvadlých, nemocných (rzivých) listů a sterilních výhonů

- Osekávání okrajů, pod ohradníky

- Osekávání nedopasků, smykování po ukončení pastvy

Střídavé využívání pastevních porostů

- Pastvina by neměla být dlouhodobě jen spásána
- Jedenkrát za dva až tři roky nechat v prvním nárůstu porost až do sloupkování trav nebo počátku metání aby z větší asimilační plochy uložily rostliny zásoby živin do kořenů a odnožovacích uzlů
- Jestliže je možné sečné porosty v letních a podzimních měsících spásat, vysévejte rovnou pastevní směsi

Bezrebná obnova travních porostů

- údolní zaplavované louky

- na kamenitějších a svažitějších půdách
- po několikanásobném diskování/podmítce

NEBO

- do nezpracované půdy bezorebným strojem pro přísevy TTP

Provzdušnění zhutnělých luční porostů nebo pastvin

Válec
Golem Aerator
z SMS Rokycany

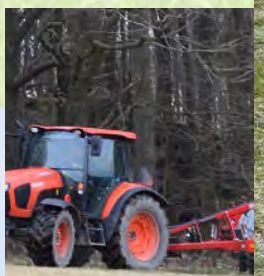

Foto: Jiří Andrlík, SMS

Provzdušnění zhutnělých travních porostů, také před přísevem

cany

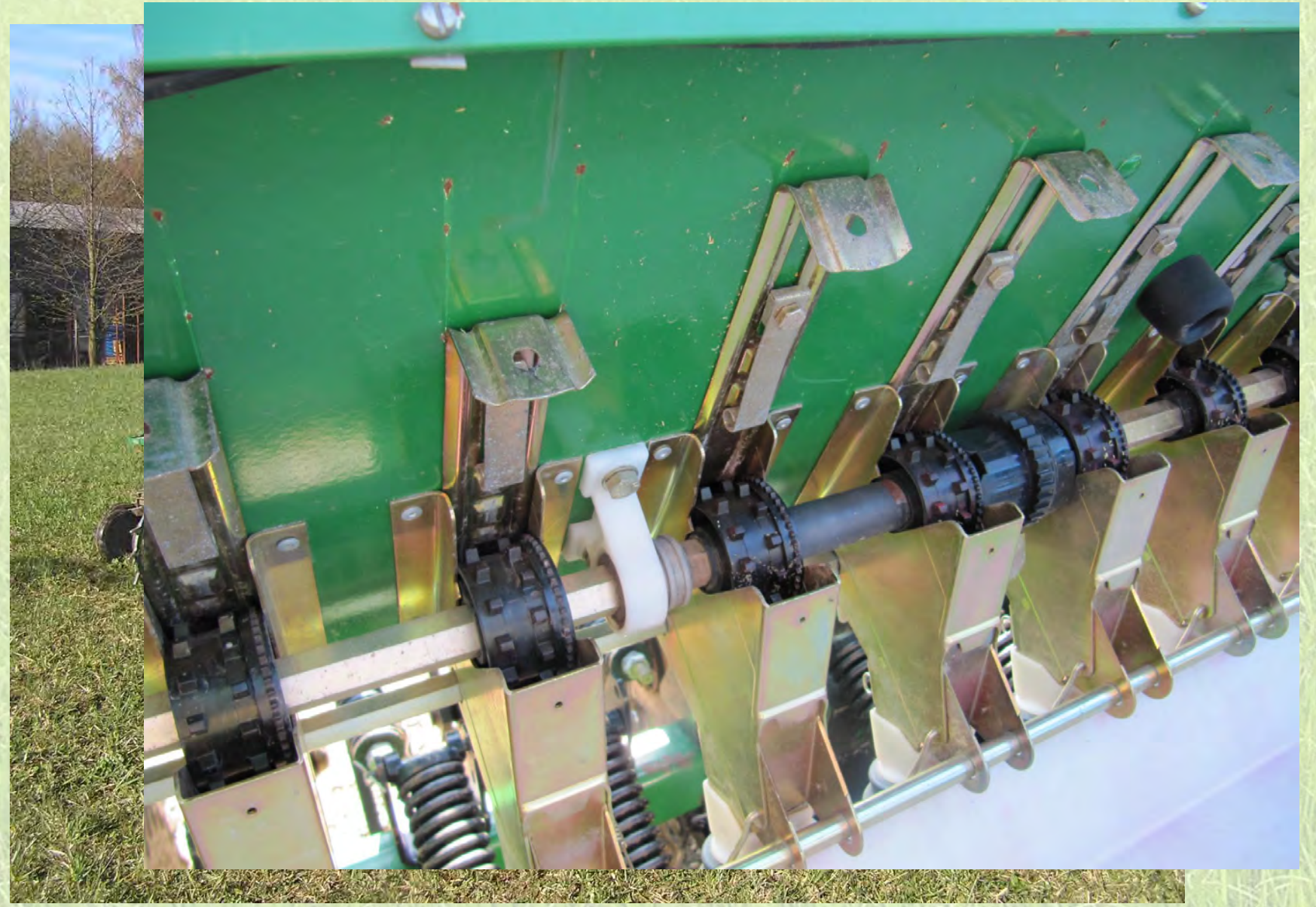
podrývák
Talon Green - detail

Diskové stroje pro bezorebné obnovyTTP

Diskové stroje pro bezorebné obnovyTTP

Diskové stroje pro přísevy do TTP

Jakými opatřeními dosáhnout vyšší sklizně objemné píce

- Pravidelné obnovy vhodných pozemků, zejména původní zatravněné orné půdy
- Vysévání směsí vhodných do daných podmínek s podílem suchovzdorných druhů trav, a jetelovin
- **Přisévání jetele a rychle vzcházejících kvalitních druhů pícních trav**
- **Na obnovených a přisetých pastvinách dodržovat střídavé využívání – sklízet co dva-tři roky I.seč**

Jedno z řešení jak dosáhnout vyššího zastoupení jetelů v porostech jsou přísevy

První rok po přísevu do prořídlého travního porostu

Před přísevy je nutné provádět:

Vedle nezbytného odplevelení

- Doplnění fosforu podle půdní zásoby, především tam, kam se předpokládá přísev jetelovin
- Vápnění podle doporučení rozborů půd (nejen k otupení kyselé půdní reakce, ale zlepšení půdní struktury, dostatku vápna v píci, uvolňování selenu z půdních vazeb, vápník společně s fosforem podporuje růst kořenů …)
- Odstranění zbytků hmoty po osekání či mulčování
- Důkladné rozvláčení – k vyvláčení plevelů a provzdušnění povrchu půdy, vyvláčení stařiny

Přísev vlhké louky

Zpravidla v letním období – polovina srpna – začátek září

Měla by mu předcházet likvidace dvouděložných plevelů:

- **Předchozí rok na podzim postřik REFINE**
  NEBO
- **na jaře - pampelišky, pryskyřníky, pcháč zelinný, kohoutek luční, kopřivy, rdesno hadí kořen, šťovíky, tužebník**

- **V létě - v otavě kakost luční, starček obecný, chrpa luční, pryskyřníky, kostival, šťovíky, pcháč rolní, bodláky**

Přísev suché louky

- Rovněž je se třeba zbavit plevelů
- Na suchých lokalitách se vyskytují mnohé plevele, kterých se mechanickou cestou v podstatě nedá zbavit:

  třezalka tečkovaná, jitrocel kopinatý a jiné,

  řebříček, svízel povázka, bodláky,

  na podhorských loukách pupava bezlodyžná

Přísev suché louky neumožní

- Na okrajích u lesů a zejména rubisek do luk se rozšiřující

třtina křovištní

– poku
erbicid

Přísev nemá smysl provádět

- Na porostech zdegradovaných – zamořenými vytrvalými plevelnými druhy, jako je smilka tuhá, metlice trsnatá nebo lesknice rákosovitá
- Na porostech zamokřených a zarostlých sítinou klubkatou nebo rozkladitou (nutná úprava vodních poměrů)
- Na porostech totálně zapýřených
- Na porostech s převládající kostřavou červenou
- Na porostech psinečkových

Zásady provádění přísevů do TTP

Z hlediska termínů provádění přísevů

- pro přísevy na jaře je většinou lepší se rozhodovat
  již v předchozím roce v létě, provést odplevelení
  aby se na jaře neztrácel čas a zimní vláha

- přísevy po první seči jsou velmi náchylně na zaschnutí

- je vhodnější přisévat v pozdním létě nebo brzkém podzimu
  (od druhé poloviny srpna)

Zásady provádění přísevů do TTP

Příprava původního porostu těsně před přísevem

- Odstranit veškeré zbytky hmoty původního porostu.
- před přísevem nehnojit dusíkatými ani statkovými hnojivy
- provzdušnit případně utužený povrch
- rozvláčet utužený povrch, vyvláčet mech

Po provedeném přísevu

- přiválet porost nejlépe Cambridgeskými válci.
- včas osekat porost před zastíněním původním porostem
- přihnojení dusíkem může následovat až po osekání, podle podílu jetelů ve směsi stačí dávka do 30 kg N/ha

Vyšší výnos porostu přisetého na jaře je možné očekávat až v příštím roce

Secí diskové stroje pro přísevy

Přísev do retardovaného porostu, IX. 2014

Secí diskové stroje pro přísevy

STP se dvěma výsevními skříněmi

Oddělené setí trávy
a jeteloviny

Diskové stroje pro přísevy

Vredo 225.07.5

Diskové stroje pro přísevy

Obtížně přisévatelné porosty

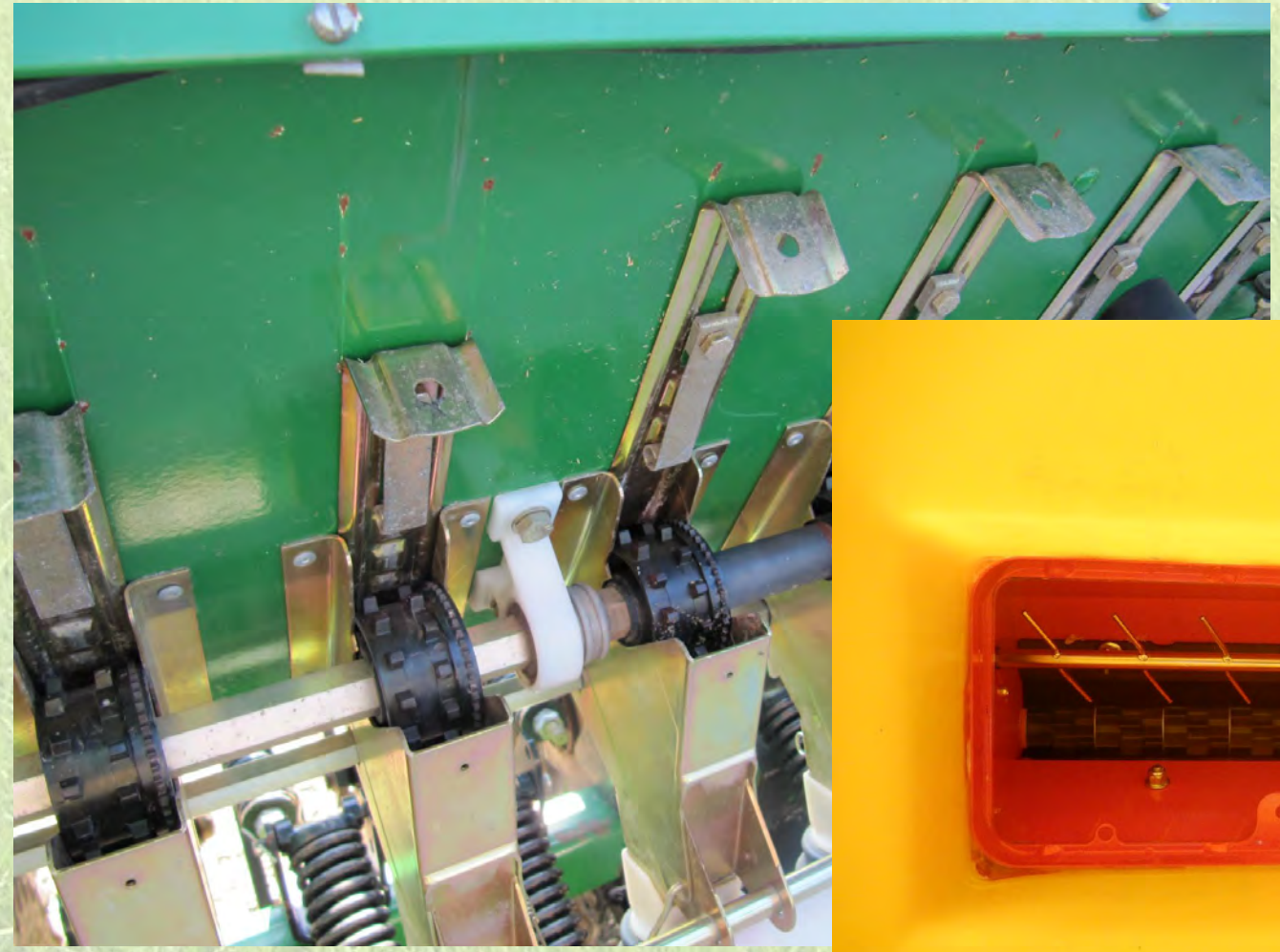

výsevní ústrojí

Mechanické hrotové x pneumatické

Secí stroje na prutových branách

Secí stroje na prutových branách

Přís
➢
s
➢ G
➢ A

Secí stroje na prutových branách

Novější stroje pro přísevy a ošetřování porostů

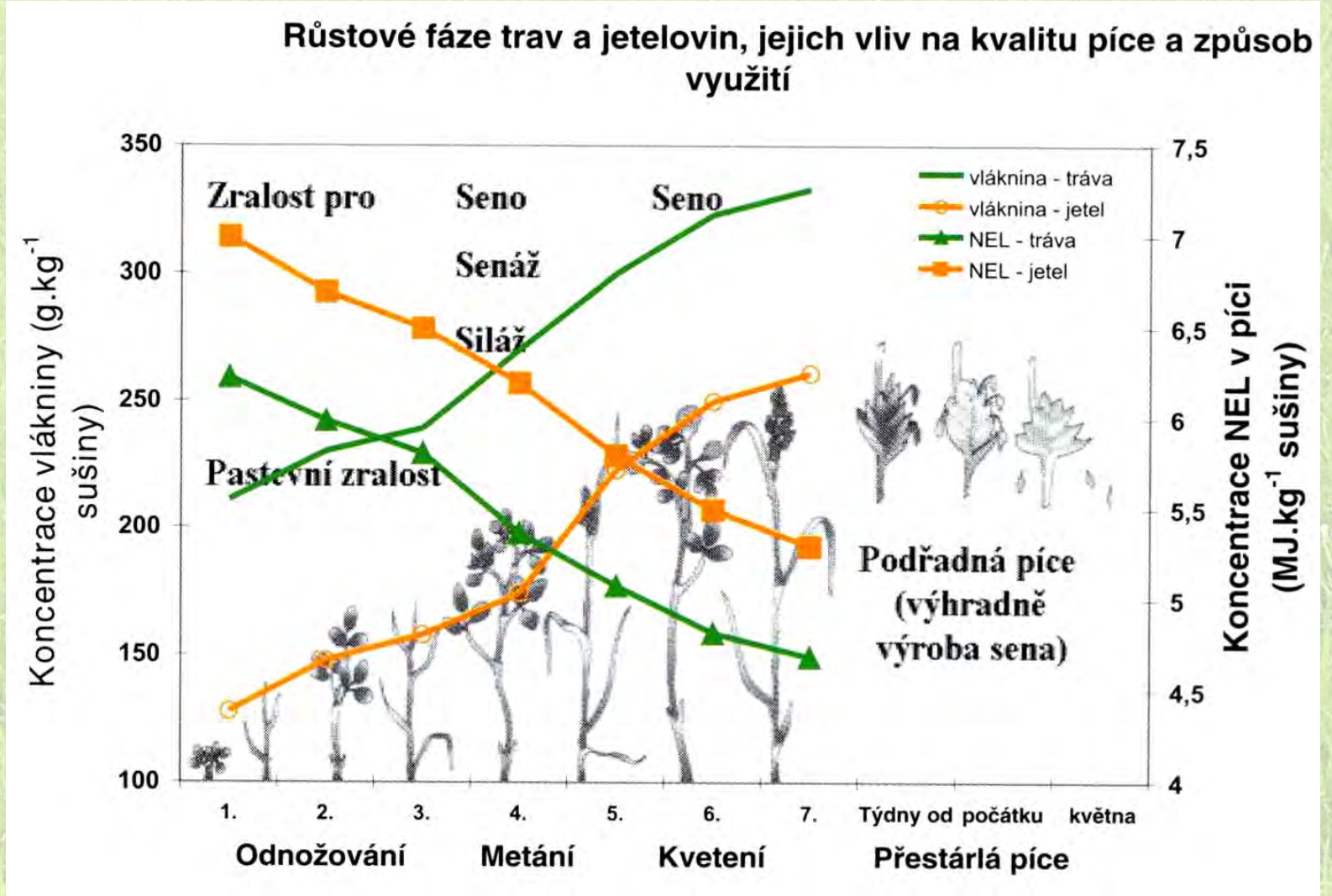
SMART 300
SMS Rokycany

Kvalitu píce ovlivňuje:

- složení směsi, druhová skladby porostu
- Termín sklizně
- Použitá sklizňová technika a její seřízení
- Pečlivost konzervace

Kvalita píce

Termíny sklizní

Opravdu budou louky pěkné,
když se budou sekat
koncem července nebo v srpnu?

Chovatel v 21. století nemusí mít
pro svá stáda kvalitní krmení?

■ Co jsme psali před 90 lety

ČESKOSLOVENSKÝ ZEMĚDĚLEC.

Ústřední illustrovaný týdenník pro veškeré zemědělství

Kdy se má sekat louka

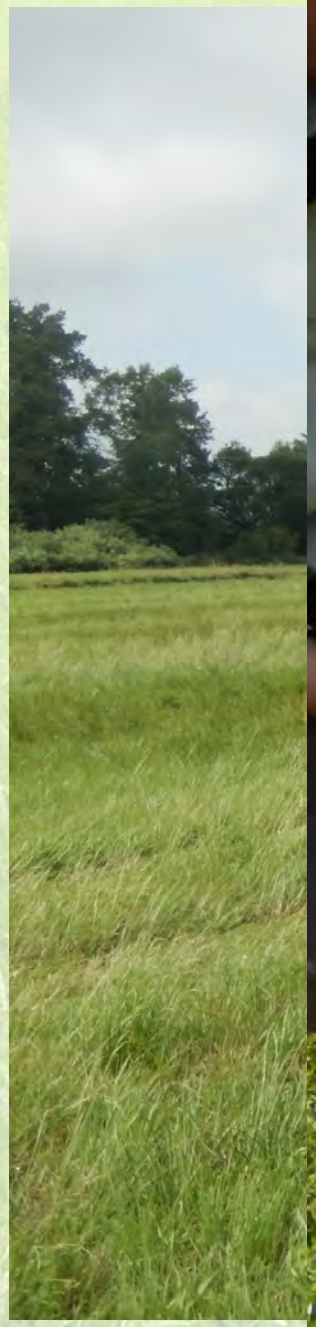
Hodnota sena a jeho zpeněžení jsou závislé jednak na době posečení a jednak na usušení. Přitom setkáváme se s chybami, a to že louka poseče se příliš časně, neb zase příliš pozdě. Seče-li se příliš časně, kdy traviny značně rostou, dostaneme sice seno velmi vydatné, ale je jej málo, a naopak seče-li se příliš pozdě, kdy činnost rostlin začíná směřovat k vytvoření semene a rostliny dozrávají, nabudeme sice nejvíce sena, ale hodnoty špatné, dřevnaté. Nejlepší doba pro sečení je ta, kdy lze docíliti sice nejvíce hmoty zelené, ale kdy také jakost a zažitelnost její je největší. Podle kostřavy luční, která je na každé dobré louce, se dá doba sekání stanoviti. Ta nejvhodnější je tehdy, když je kostřava hromadně v květu. Pravda jest, že doba květu jednotlivých trav protahuje se na osm až deset týdnů a též počasí zde má velký vliv. Proto nebereme ohled na všechny trávy, ani na, ty které nejdříve kvetou (psárka, tomka vonná), ani na pozdě kvetoucí, nýbrž bereme v úvahu nejlepší luční trávy (jílek francouzský, srha laločnatá, lipnice luční aj.) a podle jejich květu řídíme senoseč. Všeobecně platí zásada, kositi louky, kdy většina trav je v květu.

(Z článku Sečení a sušení pícnin. Československý zemědělec č. 29, 19. července; 1929)

Přihnojování statkovými hnojivy

ale takovým způsobem ??

Ukázky lučních směsí

Psárkové louky

Kostřavová ovsíková bojínková

srhová

Ovsíková louka v 5. roce, 14.5.2020

- **Význam jetelovin trochu stoupl s chystajícím se rozšířením „ekologizace“**
- **Udržet jeteloviny v porostu v potřebném zastoupení platilo vždy, ale s relativně levnými dusíkatými hnojivy to mnohde tak nepálilo**
- **V TTP tím nosným druhem bude jetel luční, ale také štírovník, popř. tolice nebo jetel zvrhlý ve vlhkých loukách.**

- **Jetel plazivý přes řadu přínosných vlastností musí být v porostu udržován**
- **na velmi nízkém zastoupení – důležité je nedovolit jeho rozšíření !**
- Je světlomilný – tedy zastíněním při střídavém využívání pastviny se jeho dominance
- v pastevním porostu potlačí.

Zimní pastva

- **Luční porosty s převahou kostřavovitých festulolií**

- **Množitelské porosty nejen kostřavovitých festulolií**

Porosty se připravují v létě:
- Osekání případného strniště
- Přihnojení
- (oplocení, zajištění závětří a suchého lože pro zvířata)
- Po ukončení pastvy ihned osekat (rozetřít výkaly)

šlechtitelská stanice www.dlf.cz

DLF Seeds, s.r.o.
Hladké Životice

Obchodní zástupkyně pro Českou republiku

MVDr. Silvie Bočková **Tel: +420 724 221 678**, email: silvie.bockova@dlf.com

Ing. Marie Pavlíková **Tel: +420 727 930 923**, email: marie.pavlikova@dlf.com

Děkuji za pozornost

ivan.houdek@email.cz
725 560 894